

اثر برون‌گرایی بر اعتماد به نفس: مستقیم یا غیر مستقیم؟

در طی سال‌ها، برداشت‌های مختلفی از خصوصیت برون‌گرایی شده است. بعضی‌ها عقیده دارند که خونگرایی، تسلط و ماجراجویی عوامل اصلی و مهم آن هستند. یکی از رفتارهای مهمی که به نظر می‌رسد وجه تمایز افراد برون‌گرا و درون‌گرا باشد، اعتماد به نفس کلی آنهاست و خیلی از مطالعات همراهی این دو صفت (برون‌گرایی و اعتماد به نفس بالا) را تأیید کرده‌اند. در این مطالعه سعی شده است ماهیت همراهی اعتماد به نفس بالا و برون‌گرایی نشان داده شود. به این منظور دو الگو مورد مطالعه قرار گرفت: در الگوی اول که الگوی تأثیر مستقیم است عقیده بر این است که برون‌گرایی بر ارزیابی شخص از اهمیت خود اثر مستقیم دارد. یکی از توضیحاتی که برای این الگو وجود دارد این است که تمایلات برون‌گرایانه در فرهنگ غربی از رفتارهای درون‌گرایانه ارزش بیشتری دارد. بنابراین ممکن است افراد برون‌گرا نسبت به افراد درون‌گرا توجه مثبت بیشتری دریافت کنند و این اعتماد به نفس آنها را بالا ببرد. در الگوی دوم تصور شده است که این تأثیر به طور غیر مستقیم صورت می‌گیرد. در این نظریه فرض شده است که تفاوت‌های افراد از نظر برون‌گرایی در مراحل اولیه رشد و قبل از بروز بسیاری دیگر از صفات ظاهر می‌شود. این ادعا بر این پایه استوار است که برون‌گرایی حداقل تا حدی ناشی از مزاجی است که به ارث می‌رسد و در نتیجه می‌تواند رشد کند و بقیه خصوصیات بالقوه شخصیت را تحت تأثیر قرار دهد. بر اساس این مدل چهار متغیر خوش‌بینی، عاطفه مثبت، عاطفه منفی و حمایت اجتماعی ارتباط بین برون‌گرایی و اعتماد به نفس بالا را میانجی‌گری می‌کنند. بر اساس مطالعاتی که قبلاً انجام گرفته است، اعتماد به نفس بالا با خوش‌بینی (optimism)، عاطفه مثبت (positive affect) و احساس حمایت اجتماعی (perceived social support) رابطه مستقیم و با عاطفه منفی (negative affect) رابطه معکوس دارد. در این مطالعه سعی شد که ارتباط برون‌گرایی و اعتماد به نفس بالا مورد بررسی قرار گیرد و این کار با بررسی دو الگوی یاد شده صورت گرفت. از پرسشنامه شخصیت آیزنک (Eysenk Personality Questionnaire) برای سنجش برون‌گرایی، از آزمون تجدید نظر شده جهت‌گیری زندگی (Revised Life Orientation Test) برای سنجش انتظار عاقبت (میزان خوش‌بینی) و از نسخه کوتاه شده معیارهای اجتماعی مارلو - کرون (Marlowe-Crown Social Desirability Scale) برای ارزیابی تمایل بالقوه شخص به انتخاب یک شیوه متناسب اجتماعی استفاده شد. برای سنجش عواطف مثبت و منفی از (Positive and Negative Affect Schedule) استفاده شد. این پرسشنامه‌ها به ۲۷۸ شرکت کننده در مطالعه داده شد. نتایج مطالعه نشان داد که حمایت اجتماعی و عاطفه مثبت به طور مشخص ارتباط بین برون‌گرایی و اعتماد به نفس بالا را میانجی‌گری می‌کنند، ولی در مورد عاطفه منفی و خوش‌بینی به نظر می‌رسید که اثر برون‌گرایی بر اعتماد به نفس یک اثر مستقیم باشد. نتایج این مطالعه نشان داد که همراهی برون‌گرایی با اعتماد به نفس بالا پیچیده‌تر از آن است که تاکنون تصور می‌شد و به نظر می‌رسد عاطفه مثبت و احساس حمایت اجتماعی دست کم تا حدودی در ارتباط بین برون‌گرایی و اعتماد به نفس بالا نقش داشته باشند.

Swickert, R., Hittner, J.B., Kitos, N., & Cox – Fuenzalida, L.E. (2004). Direct or indirect, that is the question: A re-evaluation of extraversion's influence on self – esteem. *Personality and Individual Differences*, 36, 207-217.

ترجمه و تلخیص: دکتر علی فرهودیان